

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE PSIHOTERAPIE
în calitatea ei de Asociație Națională Umbrelă
și de Acreditare, statut oferit de EAP (European
Association of Psychotherapy) în 1993 și
respectiv în 2003, este organizația care a redat
psihoterapia ca profesie societății românești.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ
DE PSIHOTERAPIE

CODUL ETIC al Psihoterapeutului

FRP

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE PSIHOTERAPIE

CODUL ETIC
al Psihoterapeutului

„Etica este o lege gravată în inima noastră.”

Mircea Cărtărescu

Cuprins

I. CODUL ETIC AL FEDERAȚIEI ROMÂNE DE PSIHOTERAPIE	4
Introducere	4
Principii și reguli etice	5
Principiile etice:	5
Regulile etice:	6
Standardele etice	8
1. Rezolvarea problemelor etice	8
2. Competența	9
3. Relațiile umane	11
4. Confidențialitatea și intimitatea	14
5. Promovarea și anunțurile publice	16
6. Păstrarea însemnărilor și a documentelor. Taxe	17
7. Educația și formarea profesională	19
8. Activitatea de cercetare și publicații	20
9. Psihoterapia	24
II. PROCEDURA DE RECLAMAȚIE & APEL	26
I. Procedura de Reclamație	27
II. Procedura de Apel	31
II. Executarea și încetarea sancțiunilor	32

I. CODUL ETIC AL FEDERAȚIEI ROMÂNE DE PSIHOTERAPIE¹

Introducere

Codul de etică, disciplină și deontologie profesională al Federației Române de Psihoterapie a fost elaborat prin preluarea și adaptarea prevederilor codurilor etice aplicate de Asociația Europeană de Psihoterapie (European Association for Psychotherapy)², Asociația Americană a Psihologilor (American Psychological Association – APA)³ și de Federația Europeană a Asociațiilor Psihologilor (European Federation of Psychologist Associations – EFPA)⁴.

Codul Etic al Federației Române de Psihoterapie se aplică activităților profesionale, științifice sau educaționale ale psihoterapeuților, întreprinse în diverse contexte, cum ar fi cel interpersonal direct sau intermediat prin poștă, telefon, internet sau alte transmisii electronice.

Calitatea de membru al Federației Române de Psihoterapie (FRP) îi obligă pe membrii săi organizaționali sau individuali să respecte standardele Codului Etic, precum și regulile și procedurile folosite pentru aplicarea sa. Societățile de psihoterapie membre a FRP sau care doresc să adere la FRP se asigură că propriile lor Coduri Etice sunt compatibile cu Codul Etic al FRP.

Procedurile legate de depunerea plângerilor referitoare la comportamente non etice, de investigarea și rezolvarea acestora, sunt descrise în capitolul Reguli și proceduri ale comisiei de etică a FRP. FRP poate impune sancțiuni membrilor săi care au încălcat standardele Codului Etic, inclusiv excluderea din FRP, și poate comunica altor instanțe sau persoane decizia sa.

Codul Etic nu se referă la răspunderea civilă. Faptul că un psihoterapeut a încălcat standardele codului etic nu înseamnă neapărat că este vinovat sau că răspunde în vreun fel, din punct de vedere legal.

¹ <https://www.psihoterapie.ro/Structura-executiva/Codul-etic>

² https://www.europsyche.org/download/cms/100510/EAP_ethical_guidelines.pdf

³ <http://www.apa.org/ethics/code/index.aspx>

⁴ <http://ethics.efpa.eu/meta-code/>

Principii și reguli etice

Principiile etice se situează la nivelul domeniului aspirațional al valorilor morale și impregnează întreaga activitate a oricărui psihoterapeut, începând din perioada de formare. Prin raportarea permanentă la aceste valori se cultivă atitudinile morale și etice absolut necesare activității de psihoterapeut.

Regulile etice reprezintă modele atitudinale și de acțiune practică ce au la bază principiile etice. Împreună, principiile și regulile etice ghidează comportamentul profesional al psihoterapeuților, care trebuie să țină seama de ele atunci când iau decizii etice.

Datorită gradului relativ mare de generalitate, principiile și regulile etice, așa cum sunt expuse în acest capitol, nu vor fi folosite la investigarea și rezolvarea plângerilor sau acuzațiilor de comportament non etic, în acest scop aplicându-se prevederile standardelor etice.

Principiile etice:

1. **Beneficența.** În activitatea lor profesională psihoterapeuții acționează pentru binele clienților/pacienților. Apără drepturile și demnitatea acestora în relațiile cu terții sau cu instituțiile, ca și în cadrul grupurilor psihoterapeutice sau de formare. În cazul în care apar conflicte în exercitarea profesiei, psihoterapeuții acționează în sensul minimizării daunelor și a promovării binelui și bunăstării clienților.
2. **Nonmaleficența.** Psihoterapeuții nu își folosesc cunoștințele și abilitățile în scopul de a face rău clienților/pacienților, celor apropiați acestora și, în general, oricărei alte persoane sau organizații.
3. **Autonomia.** Psihoterapeuții respectă dreptul la autodeterminare al pacienților/clienților și îi asistă în luarea deciziilor fără a urmări influențarea sau manipularea acestora. Respectul pentru adevăr în relația psihoterapeutică este parte a respectului pentru autonomie. Atunci când capacitatea clientului/pacientului de a-și exercita autonomia este limitată, se justifică, pentru o perioadă limitată, asumarea de către psihoterapeut a unei poziții paternaliste, obiectivul fiind sprijinirea clientului în a-și (re)dobândi autonomia.

4. **Justiția/Dreptatea.** Psihoterapeuții recunosc faptul că, în spiritul echității și justiției, accesul la servicii de psihoterapie nu trebuie să fie limitat de considerente de apartenență etnică, rasială, politică, orientare sexuală, etc., singurele limitări etic acceptabile fiind legate de limitele metodei practicate și de capacitatea psihoterapeutului de a gestiona relația cu clientul. Psihoterapeuții se vor asigura în permanență împotriva pericolului de a ajunge la practici incorecte sau nedrepte ca urmare a prejudecăților personale sau a depășirii limitelor de competență.

Regulile etice:

1. **Responsabilitatea.** Ca practicieni, psihoterapeuții sunt conștienți de influența care o au sau o pot avea asupra vieții oamenilor cu care se află în relație profesională și, mai departe, asupra mediului lor familial, social sau organizațional. De aceea, ei au datoria să se asigure că nu își folosesc greșit sau în moduri ce contravin codului etic abilitățile și cunoștințele profesionale. Psihoterapeuții trebuie să fie pregătiți să facă față eventualelor reacții negative ce pot apărea în psihoterapia individuală sau de grup fără a aduce prejudicii clienților/pacienților.

2. **Competența.** Este responsabilitatea psihoterapeuților să se mențină la un înalt standard de competență, aceasta fiind atât o chestiune de interes public cât și în interesul corpului profesional. Psihoterapeuții trebuie să își recunoască propriile limite de competență, să practice doar metodele și tehnicile pentru care sunt calificați, să-și mențină nivelul de cunoștințe de specialitate și din domenii înrudite. Formarea continuă, în cadrul căreia un loc important îl ocupă supervizarea, este esențială pentru menținerea la un înalt nivel de competență.

Psihoterapeuții respectă standardele profesionale existente, iar acolo unde acestea lipsesc sau nu sunt acoperitoare, bunăstarea clientului este ceea ce trebuie urmărit.

Atunci când problemele personale sau cele de sănătate le afectează capacitatea de a-și desfășura activitatea fără a impieta asupra bunăstării clienților/pacienților, psihoterapeuții își restrâng sau chiar își suspendă activitatea profesională până la rezolvarea propriilor probleme.

3. **Confidențialitatea.** Respectarea confidențialității informațiilor obținute în cursul psihoterapiei este o obligație de bază a psihoterapeuților.

Transmiterea unora dintre aceste informații către alte persoane sau instituții se face doar cu consimțământul persoanei în cauză.

Singurele excepții la regula confidențialității sunt situațiile în care păstrarea ei ar constitui un pericol real pentru persoana în cauză sau pentru alte persoane.

Când persoana aflată în psihoterapie este un minor sau se află în imposibilitatea de a-și da consimțământul informat, psihoterapeuții vor manifesta o deosebită grijă pentru interesele și bunăstarea acesteia și vor colabora cu celelalte persoane implicate în ocrotire.

4. Respectul față de demnitatea umană și drepturile omului este atitudinea de fond a psihoterapeuților în întreaga lor activitate. Aceasta implică nu numai faptul că ei respectă demnitatea umană și drepturile clienților/pacienților lor, dar se și implică activ pentru a cultiva și propaga această atitudine ca pe o valoare la clienți/pacienți, psihoterapeuți în formare, în grupuri psihoterapeutice sau de formare, în mediile sociale și organizaționale în care activează.

5. Bunăstarea clientului/pacientului. Psihoterapeuții respectă integritatea și protejează bunăstarea oamenilor și grupurilor de oameni cu care lucrează. Când apar conflicte de interese între clienți și instituțiile în care sunt angajați, psihoterapeuții clarifică natura și direcția loialității și responsabilității lor, informând în același timp, toate părțile asupra angajamentelor lor.

Psihoterapeuții își informează pe deplin clienții, psihoterapeuții în formare, supervizații, persoanele care participă la studii și cercetări asupra naturii oricărei proceduri de evaluare, psihoterapeutice, educative sau formative și le lasă libertatea de a opta în legătură cu participarea la respectivele activități. Obligarea oamenilor sau exercitarea de presiuni pentru a-i determina să participe la asemenea activități este lipsită de etică.

Psihoterapeuții nu se angajează în relații multiple dacă anticipează că aceasta ar putea afecta bunăstarea clientului/pacientului, și le pun capăt cu promptitudine atunci când asemenea situații apar în cursul activității lor.

Exploatarea, hărțuirea sexuală sau de altă natură, prejudicierea cu rea intenție de către psihoterapeut a celor cu care se află în relație profesională este etic inacceptabilă.

Standardele etice

Standardele etice reprezintă reguli de comportament profesional și norme avute în vedere în investigarea și rezolvarea plângerilor legate de presupuse comportamente non etice.

1. Rezolvarea problemelor etice

1.1. *Folosirea cu rea intenție a cunoștințelor și/sau abilităților profesionale*

Psihoterapeuții nu își folosesc cunoștințele și abilitățile profesionale în scopul manipulării, exploatării clienților/pacienților și, în general, în nici un alt scop care ignoră interesele și bunăstarea clientului.

1.2. *Conflictele între etică și legislație*

Dacă responsabilitățile etice ale psihoterapeuților vin în conflict cu legi, regulamente sau alte reglementări legale, psihoterapeuții trebuie să își afirme aderența la Codul Etic și să facă demersurile necesare pentru rezolvarea conflictului.

1.3. *Conflictele între etică și cerințe organizaționale*

Dacă cerințele unei organizații la care psihoterapeuții sunt afiliați sau pentru care lucrează vin în conflict cu acest Cod Etic, psihoterapeuții trebuie să clarifice natura acestui conflict, să își facă cunoscut angajamentul față de Codul Etic și, în măsura în care este posibil, să rezolve conflictul în așa fel încât să le fie permisă aderența la Codul Etic.

1.4. *Rezolvarea informală a încălcărilor eticii*

Atunci când psihoterapeuții cred că e posibil să existe o încălcare a prevederilor acestui Cod Etic de către un alt psihoterapeut, ei încearcă să rezolve problema prin aducerea ei în atenția respectivului psihoterapeut, dacă o astfel de rezolvare informală pare adecvată în context și dacă nu încalcă drepturile la confidențialitate eventual implicate ale clientului/pacientului.

1.5. *Raportarea încălcărilor etice*

Dacă o aparentă încălcare a prevederilor etice a dus sau este probabil să ducă la prejudicierea unei persoane sau organizații și nu se pretează la o rezolvare informală conform Standardului 1.4 sau nu este rezolvată adecvat în acest mod, psihoterapeuții trebuie să ia în continuare măsuri potrivite

situației. Aceste măsuri pot include notificări ale comitetelor locale sau naționale de etică, comisiilor de licențiere sau autorităților instituționale potrivite. Acest standard nu se aplică atunci când o asemenea măsură ar încălca drepturile la confidențialitate sau atunci când nu s-a putut face o evaluare a activității psihoterapeutului a cărei activitate profesională este vizată.

1.6. *Cooperarea cu comisiile de etică*

Psihoterapeuții cooperează în cadrul investigațiilor etice, audierilor și procedurilor impuse de FRP sau de organizațiile componente de care aparțin. În cadrul investigațiilor trebuie respectată confidențialitatea. Refuzul de a coopera constituie, în sine, o violare a eticii. Cererea scrisă a celui în cauză de a amâna investigația până la pronunțarea unei decizii judecătorești nu constituie necooperare.

1.7. *Plângerile inadecvate*

Psihoterapeuții nu adresează plângeri pe teme etice făcute cu ignorarea, din neglijență sau cu rea intenție, a faptelor ce contrazic alegațiile incriminatoare, și nici nu îi îndeamnă pe alții să facă asemenea plângeri.

1.8. *Discriminarea petenților și a celor reclamați*

Psihoterapeuții nu pot împiedica angajarea, promovarea, admiterea în învățământ sau alte programe a unor persoane numai pe motivul că acestea au făcut plângeri sau fac obiectul unei investigații de natură etică. Aceasta nu exclude însă luarea unor măsuri pe baza rezultatelor unor asemenea investigații luare în considerare a altor informații adecvate.

2. Competența

2.1. *Limitele competenței*

(a) Psihoterapeuții furnizează servicii, educă și fac cercetare numai în domeniile în care sunt competenți în baza educației, formării, experienței supervizate, studiilor sau experienței personale.

(b) În cazurile în care înțelegerea factorilor de vârstă, gen, identitate de gen, rasă, etnie, cultură, naționalitate, religie, orientare sexuală, dizabilitate, limbă sau statut socio-economic sunt esențiale pentru implementarea eficientă a unor servicii sau pentru cercetare, psihoterapeuții fie au sau dobândesc formarea, experiența, consultanța sau supervizarea necesară

pentru a asigura competența serviciilor lor, fie fac trimiterile necesare, cu excepția cazurilor menționate de Standarde 2.2 Furnizarea de servicii în cazuri de urgență.

(c) Atunci când psihoterapeuților li se cere să furnizeze servicii persoanelor pentru care nu există servicii adecvate de sănătate mentală și pentru care psihoterapeuții nu au obținut competența necesară, psihoterapeuții cu o pregătire sau experiență apropiată de cea necesară pot furniza aceste servicii, astfel încât să se asigure faptul că serviciile necesare nu sunt refuzate dacă respectivii psihoterapeuți fac un efortul rezonabil de a obține competența cerută prin folosirea datelor din cercetare, formare, consultanță sau studiu.

(d) În domeniile noi, în care nu există încă standarde recunoscute în privința pregătirii necesare, psihoterapeuții trebuie totuși să facă tot ceea ce este rezonabil cu putință pentru a asigura competența muncii lor și a proteja clienții/pacienții, supervizații, participanții la cercetare, clienții organizaționali, etc., de orice prejudiciu.

(e) Atunci când lucrează în sistemul judiciar, psihoterapeuții își însușesc regulile judiciare sau administrative care le guvernează activitatea.

2.2. Activitatea în condiții de urgență

În cazuri de urgență, când psihoterapeuții furnizează servicii persoanelor pentru care alte servicii de sănătate mentală nu sunt disponibile și pentru care psihoterapeuții nu au obținut pregătirea necesară, ei pot totuși furniza asemenea servicii pentru a asigura faptul că aceste servicii nu sunt refuzate celor care au nevoie de ele. Serviciile vor înceta imediat ce situația de urgență încetează sau devin disponibile serviciile adecvate.

2.3. Menținerea competenței

Psihoterapeuții fac eforturi permanente de a se dezvolta profesional și de a-și menține competența.

2.4. Bazele raționamentelor științifice și profesionale

Munca psihoterapeuților se bazează pe cunoștințele științifice și profesionale, bine stabilite, ale disciplinei.

2.5. Probleme și conflicte personale

(a) Psihoterapeuții se abțin de la inițierea unei activități atunci când știu sau ar trebui să știe că există riscul ca problemele lor personale să îi împiedice să își desfășoare activitatea în mod competent.

(b) Atunci când psihoterapeuții devin conștienți de unele probleme personale care ar putea interfera cu anumite activități profesionale, ei iau măsurile adecvate, cum ar fi obținerea de consultanță sau asistență profesională și hotărăsc dacă trebuie să limiteze, suspende sau să sisteze respectivele activități.

3. Relațiile umane

3.1. Discriminarea

În activitatea lor, psihoterapeuții nu se angajează în diverse forme de discriminare bazate pe vârstă, gen, rasă, etnie, cultură, naționalitate, religie, orientare sexuală, dizabilități, statut socioeconomic sau pe oricare altă bază, pe care legea le interzice.

3.2. Hărțuirea sexuală

Psihoterapeuții nu se angajează în hărțuire sexuală. Hărțuirea sexuală constă în solicitarea sexuală, avansurile fizice, comportamentul verbal sau non-verbal de natură sexuală care are loc în legătură cu activitățile sau cu rolurile profesionale ale psihoterapeuților în care aceștia acționează, și care fie (1) este nedorită, de natură să ofenseze sau să creeze o atmosferă ostilă la locul de muncă sau educație, și de care psihoterapeutul este conștient sau în legătură cu care i se atrage atenția sau (2) este suficient de severă sau intensă pentru a fi abuzivă din punctul de vedere al unei persoane rezonabile, în contextul dat. Hărțuirea sexuală poate consta dintr-un singur act, sever sau intens, sau din mai multe acte, persistente și pervazive.

3.3. Alte forme de hărțuire

Psihoterapeuții nu se angajează în mod conștient în acte de hărțuire sau de umilire a persoanelor cu care interacționează în activitatea lor profesională, bazate pe factori precum vârsta respectivelor persoane, genul, rasa, etnia, cultura, naționalitatea, religia, orientarea sexuală, dizabilitățile, limba sau statutul socioeconomic.

3.4. Evitarea prejudicierii

Psihoterapeuții fac tot ce ține de ei pentru evitarea prejudicierii clienților/pacienților, psihoterapeuților în formare, supervizaților, participanților la cercetare, clienților organizaționali și altora cu care lucrează, și pentru a minimaliza prejudicierea atunci când aceasta este previzibilă și/sau inevitabilă.

3.5. *Relațiile multiple*

(a) O relație multiplă apare atunci când un psihoterapeut este într-un rol profesional cu o persoană și (1) în același timp este și în alt rol cu aceeași persoană, (2) în același timp este într-o relație cu o persoană apropiată sau înrudită cu persoana cu care psihoterapeutul este în relație profesională, sau (3) promite să intre pe viitor, într-o altă relație cu acea persoană sau cu o altă persoană apropiată sau înrudită cu prima.

Psihoterapeutul se abține de a intra într-o relație multiplă dacă poate anticipa în mod rezonabil faptul că relația multiplă îi va afecta obiectivitatea sau competența ori eficiența terapiei, sau că există riscul exploatării sau prejudicierii clientului/pacientului. Dacă psihoterapeutul nu poate anticipa faptul că relațiile multiple vor avea un efect negativ sau vor crește riscul exploatării sau prejudicierii, acestea nu sunt considerate ne-etice.

(b) Dacă un psihoterapeut realizează că, datorită unor factori imprevizibili, a apărut o relație multiplă potențial dăunătoare, el trebuie să ia toate măsurile necesare pentru rezolvarea acesteia, respectând interesul persoanei afectate și complianța cu Codul Etic.

(c) Atunci când legea, politicile instituționale sau circumstanțele extraordinare obligă psihoterapeuții să intre în mai multe roluri, cum ar fi situațiile cu caracter judiciar sau administrativ, aceștia trebuie să clarifice încă de la început așteptările de rol și amplexarea confidențialității precum și ulterior când survin schimbări de rol.

3.6. *Conflictul de interes*

Psihoterapeuții se abțin de la asumarea unui rol profesional atunci când pot anticipa că relații, interese personale, științifice, profesionale, legale, financiare sau de altă natură (1) le vor afecta obiectivitatea, competența, eficiența sau performanțele lor ca psihoterapeuți sau (2) vor expune persoana sau organizația cu care se află în relație profesională riscului de prejudiciere sau exploatare.

3.7. *Servicii profesionale la cererea terților*

Atunci când psihoterapeuții sunt de acord să furnizeze servicii unei persoane sau entități la cererea unui terț, psihoterapeuții clarifică de la început natura relației cu toate persoanele sau toate organizațiile implicate. Această clarificare se referă la rolul psihoterapeutului (ex.: psihoterapeut,

consultant, diagnostician, martor), stabilirea clientului, modul probabil în care vor fi folosite serviciile oferite sau informațiile obținute, precum și faptul că în acest context vor exista probabil unele limite impuse confidențialității.

3.8. Relații de exploatare

Psihoterapeuții nu exploatează persoanele asupra cărora au autoritate de supervizare, evaluare sau de altă natură, cum ar fi clienții/pacienții, psihoterapeuții sub supervizare, participanții la cercetare sau angajații.

3.9. Cooperarea cu alți specialiști

Atunci când este indicat și acceptabil din punct de vedere profesional, psihoterapeuții cooperează cu alți profesioniști, cu scopul de a-și servi clienții/pacienții în mod eficient și adecvat.

3.10. Consimțământul informat

(a) În activitatea de psihoterapie, consiliere, consultanță, cercetare față în față sau prin intermediul mijloacelor de comunicare electronică, psihoterapeuții obțin consimțământul informat al persoanei sau persoanelor implicate, folosind un limbaj care este pe înțelesul acestora, cu excepția situației în care desfășurarea respectivelor activități fără consimțământ este cerută de lege sau este specificat în vreun fel în Codul Etic.

(b) În cazul persoanelor incapabile, din punct de vedere legal, de a-și da consimțământul informat, psihoterapeuții trebuie totuși (1) să furnizeze o explicație adecvată, (2) să obțină acordul persoanei, (3) să ia în considerare preferințele și interesele superioare ale acestor persoane, și (4) să obțină permisiunea adecvată de la persoana desemnată legal, dacă un asemenea substitut de consimțământ este permis sau cerut de lege. Atunci când consimțământul dat de către o persoana desemnată legal nu este permis sau cerut de lege, psihoterapeuții trebuie să ia toate măsurile posibile pentru a proteja drepturile și starea de bine a clientului/pacientului.

(c) Atunci când serviciile psihoterapeutice sunt cerute printr-o decizie judecătorească sau obligatorie, psihoterapeuții care acceptă informează persoana de natura acestor servicii, inclusiv de faptul că acestea sunt cerute printr-o decizie judecătorească sau obligatorie, precum și de limitele confidențialității, înaintea furnizării acestor servicii.

3.11. *Servicii furnizate către sau prin intermediul organizațiilor*

(a) Psihoterapeuții care furnizează servicii către sau prin intermediul organizațiilor oferă în prealabil informațiile necesare clienților și, atunci când e cazul, celor direct afectați privind (1) natura și obiectivele serviciilor, (2) beneficiarii vizați, (3) cine anume are calitatea de client/pacient, (4) relația pe care psihoterapeutul o va avea cu fiecare persoană și cu organizația în ansamblu, (5) modul probabil de utilizare a serviciilor furnizate și a informațiilor obținute, (6) cine va avea acces la informații, și (7) limitele confidențialității. Ei furnizează informații despre rezultatele și concluziile acestor servicii persoanelor îndreptățite cât mai curând posibil.

(b) Dacă psihoterapeuții sunt opriți de lege sau de regulamentele organizației să dezvăluie anumite informații unor persoane sau grupuri anume, ei trebuie să informeze de la început persoanele sau grupurile respective despre acest lucru.

3.12. *Întreruperea serviciilor de psihoterapie*

În afara cazului în care contractul nu prevede altceva, psihoterapeuții trebuie să ia toate măsurile pe care le au la îndemână pentru a facilita continuarea furnizării serviciilor în cazul în care aceste servicii sunt întrerupte de factori precum îmbolnăvirea, decesul, indisponibilitatea, relocarea sau pensionarea psihoterapeutului, sau în cazul în care clientul/pacientul își schimbă domiciliul sau este limitat financiar.

4. Confidențialitatea și intimitatea

4.1. *Păstrarea confidențialității*

Psihoterapeuții au obligația fundamentală de a lua toate măsurile de precauție posibile pentru a proteja informațiile confidențiale, obținute sau stocate în orice formă.

4.2. *Discutarea limitelor confidențialității*

(a) Psihoterapeuții discută cu persoanele (inclusiv, în măsura în care este posibil, cu persoanele care sunt incapabile, din punct de vedere legal, de a-și da consimțământul informat, precum și cu reprezentanții lor legali) și organizațiile cu care stabilesc o relație științifică sau profesională (1) limitele confidențialității și (2) modalitățile previzibile în care vor fi folosite informațiile aflate din terapie.

(b) În afara cazului în care nu este posibil sau este contraindicat, discutarea confidențialității are loc la începutul relației, precum și după aceea, dacă apar noi circumstanțe care impun acest lucru.

(c) Psihoterapeuții care oferă servicii, produse sau informații prin intermediul transmisiei electronice, își informează clienții/pacienții despre riscurile pentru intimitate și de limitele confidențialității.

4.3. *Înregistrările*

Înainte de a înregistra voci sau imagini ale persoanelor pe care le au în terapie, psihoterapeuții trebuie să obțină permisiunea din partea celor în cauză sau a reprezentanților lor legali.

4.4. *Minimizarea intruziunilor în intimitate*

(a) Psihoterapeuții includ în rapoartele sau prezentările scrise sau orale numai acele informații care sunt strict necesare scopului pentru care comunicarea respectivă are loc.

(b) Psihoterapeuții discută informațiile confidențiale aflate ca urmare a muncii lor numai în scopuri științifice și profesionale adecvate și numai cu persoane interesate în materie, luând măsuri de asigurare a anonimatului clientului/pacientului.

4.5. *Dezvăluirile*

(a) Psihoterapeuții pot dezvălui informații confidențiale numai cu consimțământul clientului organizațional, clientului/pacientului individual, sau persoanei autorizate legal să îl reprezinte, asumându-și și responsabilitatea posibilelor consecințe.

(b) Psihoterapeuții pot dezvălui anumite informații confidențiale fără consimțământul persoanei numai în cazul în care păstrând confidențialitatea s-ar pune în pericol viața sau integritatea clientului/pacientului, terapeutului sau a altor persoane.

4.6. *Consultul interdisciplinar*

Atunci când se consultă cu colegi, (1) psihoterapeuții nu dezvăluie informații confidențiale care, în mod obișnuit, ar putea duce la identificarea clientului/pacientului, participantului la studiile de cercetare sau a organizației cu care au o relație confidențială, în afara cazului în care au obținut în prealabil consimțământul persoanei sau organizației sau a situației în care dezvăluirea nu poate fi evitată, și (2) psihoterapeuții dezvăluie numai informațiile strict necesare îndeplinirii obiectivului vizat.

4.7. *Folosirea informațiilor confidențiale în scop didactic sau cu alte scopuri*

Psihoterapeuții nu dezvăluie în lucrările sau prezentările lor, sau în orice altă formă de mediatizare, informații personale pe care le-au obținut în cursul activității lor și care pot permite identificarea clienților/pacienților, studenților, participanților la studiile de cercetare, clienților organizaționali sau altor beneficiari ai serviciilor lor, în afara cazurilor în care (1) iau măsurile necesare pentru a ascunde identitatea persoanei sau organizației, (2) persoana sau organizația și-a dat consimțământul în scris.

5. Promovarea și anunțurile publice

5.1. *Evitarea anunțurilor false sau exagerate*

a) Anunțurile publice includ, dar nu se limitează la publicitatea plătită sau neplătită, aprobarea unui produs, aplicațiile pentru burse, certificări sau alte aplicații privind obținerea de credite, broșuri, tipărituri, listarea în diverse cataloage, CV-uri sau comentarii în media tipărită sau electronică, afirmații făcute în cadrul proceselor de judecată, prezentări orale destinate publicului, materiale publicate. Psihoterapeuții nu fac cu bună știință afirmații publice care sunt false sau de natură a induce în eroare privind cercetarea, practica sau oricare alte activități ale lor sau ale persoanelor sau organizațiilor cu care colaborează sau la care sunt afiliați.

(b) Psihoterapeuții nu fac afirmații false, înșelătoare sau frauduloase privind (1) formarea, experiența sau competența lor; (2) titlurile academice obținute; (3) acreditările lor; (4) afilierea la instituții sau organizații; (5) serviciile lor; (6) baza științifică sau clinică a serviciilor lor, precum și rezultatul sau gradul de succes al acestora; (7) tarifele practicate; sau (8) publicațiile sau rezultatele cercetărilor lor.

5.2. *Anunțurile terților*

(a) Psihoterapeuții care angajează terți pentru a crea și afișa public anunțuri care le promovează serviciile, produsele sau activitățile, își asumă pe deplin responsabilitatea pentru acestea.

(b) Psihoterapeuții nu au voie să plătească sau să recompenseze în vreun fel angajații presei, radioului, televiziunii sau altor organe mass-media, în schimbul publicității sub formă de știri.

(c) Orice formă de publicitate plătită privind activitățile psihoterapeuților trebuie să fie în mod clar identificabilă ca atare.

5.3. Descrierea workshop-urilor și a programelor educaționale non universitare

În măsura în care depinde de ei, psihoterapeuții responsabili cu anunțurile, cataloagele, broșurile sau orice altă formă de publicitate privind atelierile, seminariile sau orice alte forme de educație non universitare, trebuie să se asigure că descriu în mod corespunzător publicul căruia le sunt destinate, obiectivele educaționale, lectorii și tarifele implicate.

5.4. Prezentările în media

Când psihoterapeuții dau sfaturi public sau comentează prin intermediul presei tipărite, internetului sau altor forme de transmisii electronice, trebuie să ia toate măsurile pentru a se asigura că afirmațiile lor (1) sunt bazate pe cunoștințele lor profesionale, pregătirea sau experiența lor, în acord cu literatura și practica psihoterapeutică; (2) sunt în acord cu acest Cod Etic; și (3) nu indică faptul că a fost stabilită o relație profesională cu solicitantul.

5.5. Mărturiile

Psihoterapeuții nu solicită mărturii de la clienți/pacienți aflați în terapie sau de la alte persoane care, datorită unor circumstanțe particulare, sunt ușor influențabile.

5.6. Solicitățile personale

Psihoterapeuții nu se angajează, direct sau prin intermediari, în activități nesolicitate oferindu-și propriile servicii către clienți actuali sau potențiali sau către alte persoane care, datorită circumstanțelor particulare în care se află, sunt ușor influențabile. Această interdicție nu include: (1) încercarea de a stabili contacte colaterale adecvate, cu scopul de a face un bine unui client/pacient aflat deja în terapie sau (2) furnizarea serviciilor în cazul dezastrelor sau în cadrul activităților de “outreach” comunitare.

6. Păstrarea însemnărilor și a documentelor. Taxe

6.1. Documentarea activității științifice și profesionale. Păstrarea documentelor

Psihoterapeuții creează și, în măsura în care documentele sunt sub controlul lor, păstrează, difuzează, depozitează, documente și date legate de activitatea lor profesională și științifică, și le elimină atunci când se consideră că păstrarea lor a devenit inutilă.

6.2. *Păstrarea, transmiterea și distrugerea documentelor confidențiale legate de activitatea profesională și științifică*

(a) Psihoterapeuții mențin confidențialitatea documentelor pe care le creează, depozitează, cercetează, transferă sau elimină, indiferent dacă acestea sunt pe hârtie sau pe suport electronic.

(b) Dacă informații confidențiale privind beneficiarii serviciilor de psihoterapie sunt introduse în baze de date sau sisteme de înregistrare la care au acces persoane pentru care beneficiarul nu a consimțit, psihoterapeuții folosesc codificări sau alte metode pentru păstrarea anonimatului acestuia.

(c) Psihoterapeuții își stabilesc din timp strategii privind transferul și protejarea confidențialității datelor și a documentelor în cazul retragerii lor din activitate.

6.3. *Tarife și aranjamente financiare*

(a) Psihoterapeuții și beneficiarii serviciilor acestora cu care intră într-o relație profesională sau științifică trebuie să ajungă cât mai curând posibil la o înțelegere privind plata serviciilor.

(b) Practicile psihoterapeuților în materie de tarife sunt conforme cu legislația în vigoare.

(c) Psihoterapeuții nu își prezintă tarifele într-un mod eronat sau înșelător.

(d) În cazul în care se poate anticipa o limitare a serviciilor datorată unor limitări financiare, acest lucru trebuie discutat cu beneficiarul cât mai curând posibil.

6.4. *Barter cu clienții/pacienții*

Barterul înseamnă acceptarea de bunuri, servicii sau alte forme de remunerare de natură non-financiară de la clienți/pacienți în schimbul serviciilor psihoterapeutice. Psihoterapeuții pot folosi barterul numai în condiții excepționale și cu respectarea Codului Etic.

6.5. *Rapoarte corecte către sponsori și finanțatori*

În rapoartele către cei care le plătesc serviciile în cadrul programelor de cercetare, psihoterapeuții iau măsuri pentru asigurarea acurateții raportărilor în ceea ce privește natura activităților, tarifele, datoriile și plățile și, dacă e posibil, identitatea prestatorului și rezultatele.

6.6. *Trimiterea către alți specialiști și taxele aferente*

Când psihoterapeuții plătesc, primesc plăți sau le împart cu alți profesioniști, în alte condiții decât în relația angajator-angajat, plata fiecăruia se face pe baza serviciilor prestate (clinice, de consultanță, administrative, etc.) și nu doar pe baza trimiterii.

7. Educația și formarea profesională

7.1. *Design-ul (conceperea) programelor educaționale și de training*

Psihoterapeuții responsabili cu programele de educație și formare iau măsuri pentru a asigura faptul că aceste programe furnizează cunoștințele și experiențele necesare și îndeplinesc criteriile pentru obținerea licenței, certificare sau atingerea obiectivelor programului.

7.2. *Descrierea programelor educaționale și de training*

Psihoterapeuții responsabili de educație și formare iau măsuri pentru a asigura faptul că aceste programe sunt descrise în mod corect și exact în privința conținutului lor (inclusiv participarea la grupurile de consiliere, psihoterapie sau experiențe de grup), a scopurilor și obiectivelor pregătirii, a taxelor și a beneficiilor precum și a cerințelor de îndeplinit pentru absolvirea programului. Toate aceste informații trebuie să fie ușor accesibile celor interesați.

7.3. *Acuratețea în predare*

(a) Psihoterapeuții iau măsuri pentru a asigura faptul că programa cursurilor descrie în mod corespunzător materia ce urmează a fi parcursă, criteriile de evaluare a progresului și natura experiențelor legate de cursuri. Acest standard nu împiedică un formator să modifice materia de curs sau cerințele atunci când consideră necesar acest lucru din punct de vedere pedagogic, atâta timp cât studenții sunt informați în privința acestor modificări astfel încât să poată îndeplini cerințele programului.

(b) Atunci când sunt angajați în predare sau formare, psihoterapeuții prezintă cu acuratețe informațiile de specialitate.

7.4. *Dezvăluirea de către psihoterapeuții în formare a unor informații personale*

Psihoterapeuții nu cer psihoterapeuților în formare sau celor pe care îi supervizează să dezvăluie în cadrul cursului sau programului, în scris sau

oral, informații personale cum ar fi cele de natură sexuală, privind neglijarea sau abuzul, tratamente psihologice sau relațiile cu părinții, colegii, soții partenerii sau cu alte persoane semnificative, cu excepția situației în care (1) programul de pregătire a specificat această cerință în mod clar în materialele privind admiterea sau (2) informațiile sunt necesare în vederea evaluării sau obținerii de asistență pentru psihoterapeuții în formare ale căror probleme pot fi considerate ca fiind o piedică în îndeplinirea activităților legate de pregătirea lor profesională sau un pericol pentru ei înșiși sau pentru alte persoane.

7.5. Obligatorietatea psihoterapiei individuale sau de grup

Când psihoterapia individuală sau de grup reprezintă o cerință a programului sau cursului, psihoterapeuții responsabili cu programul respectiv permit psihoterapeuților în formare să opteze pentru a urma psihoterapia și cu persoane neafiliate programului, dar agreeate de către responsabilii de program.

7.6. Evaluarea performanței psihoterapeuților în formare și supervizațiilor

(a) Psihoterapeuții stabilesc modul în care furnizează periodic feedback psihoterapeuților în formare și a celor aflați în supervizare. Informațiile privind modul de evaluare sunt aduse la cunoștința celor aflați în formare încă de la începutul formării.

(b) Psihoterapeuții formatori evaluează pe psihoterapeuții în formare și pe cei aflați în supervizare pe baza performanțelor lor efective legate de cerințele stabilite ale programului.

7.7. Relațiile sexuale cu psihoterapeuții în formare și supervizații

Psihoterapeuții nu se angajează în relații sexuale cu psihoterapeuții în formare și/sau supervizații aflați în departamentul, agenția sau centrul lor de pregătire sau asupra cărora au o autoritate evaluativă.

8. Activitatea de cercetare și publicații

8.1. Aprobarea instituțională

Când este necesar, psihoterapeuții furnizează informații amănunțite privind cercetarea și obiectivele urmărite în vederea obținerii aprobării instituționale prealabile începerii cercetării. Ei desfășoară cercetarea în conformitate cu protocolul de cercetare aprobat.

8.2. *Consimțământul informat pentru cercetare*

a) Atunci când obțin consimțământul informat, așa cum este cerut de standardul 3.10 Consimțământul informat, psihoterapeuții informează participanții despre (1) scopul cercetării, durata anticipată și procedurile; (2) dreptul de a refuza să participe și de a se retrage din cercetare după începerea acesteia; (3) posibilele consecințe ale refuzului sau retragerii; (4) factorii anticipați ca putând influența decizia lor de a participa, precum și riscurile potențiale, disconfortul sau efectele adverse; (5) orice posibil beneficiu de pe urma cercetării; (6) limitele confidențialității; (7) stimulentele pentru participare; și (8) pe cine să contacteze în legătură cu eventualele lor întrebări privind cercetarea și drepturile participanților. Ei dau posibilitatea potențialilor participanți de a pune întrebări și le oferă răspunsuri.

b) Psihoterapeuții care conduc cercetări privind intervenții psihoterapeutice ce implică tratamente experimentale comunică în mod clar, încă de la început, (1) natura experimentală a tratamentului; (2) serviciile care vor fi sau nu vor fi disponibile grupului sau grupurilor de control, dacă este cazul; (3) modul în care va fi făcută distribuția în grupurile experimentale și de control; (4) tratamentele alternative disponibile pentru persoanele care nu doresc să participe în cercetare sau doresc să se retragă după ce studiul a început; și (5) recompensa pe care o vor primi participanții ca urmare a participării în cercetare.

8.3. *Consimțământul informat pentru înregistrarea vocilor sau imaginilor în cercetare*

Psihoterapeuții obțin consimțământul informat al participanților la cercetare înainte de înregistrarea vocilor sau imaginilor lor, cu excepția situațiilor când (1) cercetarea constă numai în observații naturale în spații publice și nu se anticipează că înregistrarea va fi folosită într-o manieră care ar putea duce la identificarea persoanelor sau prejudicierea lor sau 2) proiectul de cercetare implică inducerea în eroare, caz în care consimțământul pentru folosirea înregistrării este obținut după ce are loc înregistrarea.

8.4. *Clienții/pacienții, psihoterapeuții în formare sau subordonații ca participanți la cercetare*

(a) Atunci când psihoterapeuții implică în cercetare, ca participanți, clienți/pacienți, psihoterapeuți în formare sau subordonați, psihoterapeuții trebuie să se asigure că nu există pentru aceștia consecințe neplăcute în cazul refuzului de a participa sau de retragere din cercetare.

(b) Atunci când participarea la cercetare este o cerință a unui curs sau reprezintă o oportunitate pentru obținerea unor credite suplimentare, potențialului participant îi este oferită posibilitatea de a alege activități alternative echivalente.

8.5. *Excepțiile de la consimțământului informat*

Psihoterapeuții nu sunt obligați să solicite consimțământul informat al participanților atunci când (1) nu se anticipează că cercetarea respectivă ar produce vreun disconfort sau prejudiciu participanților, și implică (a) studiul practicilor educaționale uzuale, al curriculum-ului sau al metodelor pedagogice, condus în context educațional; (b) numai chestionare anonime, observații naturale sau studierea arhivelor pentru care publicarea răspunsurilor nu pune participanții în situații de risc în ceea ce privește răspunderea penală sau civilă și nu le prejudiciază statusul financiar, șansele de angajare sau reputația, iar confidențialitatea este protejată; sau (c) studiul factorilor legați de eficiența muncii sau organizației efectuat în cadru organizațional și care nu presupune nici un fel de riscuri pentru participanți în privința șanselor lor de promovare sau angajare viitoare, și confidențialitatea este păstrată sau (2) este permis de regulamente instituționale.

8.6. *Oferirea de beneficii neprincipiale pentru participarea la cercetare*

(a) Psihoterapeuții evită oferirea, în schimbul participării la studiu, a unor recompense financiare sau de altă natură excesive sau nepotrivite, ce ar putea fi percepute a fi coercitive sau manipulatorii.

(b) Când oferă servicii profesionale ca recompensă pentru participanții la cercetare, psihoterapeuții clarifică natura serviciilor, ca și riscurile, obligațiile și limitările.

8.7. *Inducerea în eroare în cercetare*

(a) Psihoterapeuții nu conduc studii care implică inducerea în eroare decât în cazul în care tehnicile de înșelare sunt justificate de posibilele rezultate semnificative științific sau educațional ori ca valoare aplicativă și nu sunt disponibile tehnici alternative care nu implică înșelarea.

(b) Psihoterapeuții nu induc în eroare prezumtivii participanți în legătură cu faptul că în cursul cercetării ar putea suferi durere fizică sau distress emoțional.

(c) Psihoterapeuții explică participanților că tehnica de inducere în eroare face parte integrantă din proiectul și tehnica de cercetare cât mai curând posibil, preferabil odată cu concluziile participării lor, dar nu mai târziu de

concluziile de după colectarea datelor, și permit participanților să retragă din studiu propriile date.

8.8. *Debriefing-ul*

(a) Psihoterapeuții oferă cu promptitudine participanților ocazia de a obține informații adecvate despre natura, rezultatele și concluziile cercetării, și iau măsuri pentru a corecta eventualele înțelegeri greșite din partea acestora și pe care psihoterapeuții le constată.

(b) În cazul în care, din considerente de natură științifică sau umană, se justifică întârzierea sau abținerea de la comunicarea acestor informații, psihoterapeuții iau măsuri pentru reducerea riscului de prejudiciu.

(c) Când psihoterapeuții își dau seama că procedeul de cercetare a prejudiciat un participant, iau măsuri pentru minimizarea prejudiciului.

8.9. *Comunicarea rezultatelor cercetării*

(a) Psihoterapeuții nu inventează date.

(b) Dacă psihoterapeuții descoperă erori semnificative în datele publicate, iau măsuri pentru a le corecta prin corectură, retractări, erate, sau alte mijloace editoriale adecvate.

8.10. *Plagiatul*

Psihoterapeuții nu prezintă porțiuni ale unor lucrări sau date ale altor autori ca fiind ale lor, dar este permis ca, ocazional, să le citeze ca surse.

8.11. *Creditarea publicării*

(a) Psihoterapeuții primesc drepturi și credite, inclusiv drepturi de autor, doar pentru lucrările pe care le-au făcut sau la care au contribuit substanțial.

(b) Calitatea de autor principal și alte creditări de cercetare reflectă contribuția științifică sau profesională a fiecărei persoane implicate, indiferent de statut. O poziție instituțională superioară nu justifică creditarea ca autor. Contribuțiile minore în cercetare sau în redactarea materialelor publicate sunt menționate corespunzător în note de subsol sau în introducere.

(c) Cu excepția unor situații deosebite, psihoterapeutul în supervizare este listat ca autor principal al unui articol bazat pe dizertația sa.

8.12. *Duplicarea publicării datelor*

Psihoterapeuții nu dau spre publicare ca originale date publicate anterior. Aceasta nu exclude posibilitatea republicării datelor cu condiția ca faptul să fie consemnat corespunzător.

8.13. *Recenziile*

Psihoterapeuții care realizează recenzii pentru prezentări, publicații, granturi sau propuneri de proiecte de cercetare vor respecta confidențialitatea și drepturile de proprietate intelectuală ale autorilor asupra respectivelor materiale.

9. Psihoterapia

9.1. Consimțământul informat pentru psihoterapie

(a) Când se obține consimțământul informat pentru psihoterapie conform standardului 3.10 psihoterapeutul informează clientul/pacientul cât mai curând posibil în cadrul relației psihoterapeutice despre: natura și cursul anticipat al psihoterapiei, tarife, implicarea unor terți, limitele confidențialității, și oferă posibilitatea clientului/pacientului de a pune întrebări și de a primi răspunsuri.

(b) Când psihoterapeutul se află sub supervizare, clientul/pacientul este informat despre aceasta.

9.2. Psihoterapia cuplurilor sau familiilor

(a) Când psihoterapeuții acceptă să ofere servicii mai multor persoane aflate în relație (ex.: soți, alte persoane semnificative, părinți și copii) trebuie să clarifice de la început (1) cine este clientul/pacientul) și (2) care este relația pe care psihoterapeutul o va avea cu fiecare dintre respectivele persoane. Această clarificare include rolul psihoterapeutului și posibila folosire a informațiilor primite.

(b) Când întrevește posibilitatea de a fi pus în situația să joace roluri potențial conflictuale (ca acelea de psihoterapeut al familiei și de martor al unei părți într-un proces de divorț) psihoterapeutul va proceda adecvat la clarificarea, modificarea rolurilor sau la retragerea din rol.

9.3. Psihoterapia de grup

Când psihoterapeuții oferă servicii mai multor persoane în setting de grup, procedează, de la început, la descrierea rolurilor și responsabilităților tuturor părților și precizează limitele confidențialității.

9.4. Psihoterapia celor aflați în cură la alți profesioniști

În decizia de a lua în psihoterapie persoane care deja se află în tratamentul altor servicii de sănătate mentală, psihoterapeuții vor lua atent în considerare problemele legate de tratament și de bunăstarea clientului/pacientului.

Psihoterapeuții discută aceste probleme cu clientul/pacientul, sau cu reprezentantul legal al acestuia, în vederea reducerii riscului de a crea confuzie sau conflict, discută, atunci când consideră, cu ceilalți furnizori de servicii implicați în caz, acționând cu grijă și atenție față de bunăstarea clientului/pacientului.

9.5. Intimitatea sexuală cu clienți/pacienții aflați în terapie

Psihoterapeuții nu se angajează în relații sexuale cu clienți/pacienți aflați curent în terapie.

9.6. Intimitatea sexuală cu aparținătorii clienților/pacienților aflați în terapie

Psihoterapeuții nu se angajează în relații sexuale cu persoane despre care ei știu că sunt rude, tutori sau persoane semnificative pentru clienți/pacienți aflați în terapie.

9.7. Psihoterapia cu foști parteneri sexuali

Psihoterapeuții nu iau în terapie persoane cu care au întreținut relații sexuale.

9.8. Intimitatea sexuală cu foști clienți/pacienți

Psihoterapeuții nu se angajează în relații sexuale cu foști clienți/pacienți cel puțin doi ani după întreruperea sau încheierea terapiei.

9.9. Întreruperea psihoterapiei

Încă de la începutul relației psihoterapeutice, psihoterapeutul trebuie să aibă în vedere variante pentru ca, în situația în care psihoterapia s-ar întrerupe din cauze ce țin de client/pacient, acesta să poată beneficia totuși de continuarea serviciilor.

9.10. Încheierea psihoterapiei

(a) Psihoterapeuții încheie psihoterapia atunci când devine suficient de clar că clientul/pacientul nu mai are nevoie sau ar fi puțin probabil să aibă beneficii de pe urma acesteia, sau ar fi dăunător să o continue.

(b) Psihoterapeutul poate încheia psihoterapia atunci când este amenințat sau periclitat de client/pacient sau de o altă persoană cu care clientul/pacientul are o relație.

(c) Cu excepția situațiilor în care clientul/pacientul, sau cel care plătește se opune, înaintea încheierii psihoterapiei, psihoterapeuții acordă consiliere specifică și sugerează, dacă e cazul, servicii alternative.

<https://www.psihoterapie.ro/Structura-executiva/Codul-etice>

II. PROCEDURA DE RECLAMAȚIE & APEL

Clienții Membrilor Asociației/Federației au dreptul să fie informați asupra Codului Etic și a Procedurii de Reclamație și Apel.

În eventualitatea existenței unei reclamații / unui apel, următoarele corpuri și persoane vor fi implicate :

Comisia Etică (Ethical Committee): Primește reclamațiile și este disponibilă, pentru a oferi sprijin, pe tot parcursul procesului de reclamație și apel. Ea poate fi consultată în ce privește echivalarea sancțiunilor propuse de Echipa de Reclamații (Complaints Panel). Comisia Etică este aleasă de Adunarea Generală și prezintă un raport anual membrilor.

Echipa de Reclamații (Complaints Panel): Pentru rezolvarea fiecărei reclamații particulare, o echipă de trei persoane va fi formată de președintele Comisiei Etice.

Ea va include cel puțin un membru al Comisiei Etice și până la doi membri stabiliți ad hoc^{**}, după caz. Echipa de Reclamații va depune un raport scris la președintele Comisiei Etice.

Coordonatorul de Apel: Acesta este un membru deplin al Asociației/Federației, ales de Adunarea Generală. El/Ea determină dacă există o cauză justă pentru apel și lucrează împreună cu o echipă de apel, al cărei membru este.

Echipa de Apel: Se constituie ad hoc și este formată din minimum trei persoane^{***} : coordonatorul de apel, un membru al Comisiei Etice și o persoană independentă. Această echipă va organiza și va conduce apelul și va raporta concluziile.

Comitetul Executiv: Acesta va ratifica orice sancțiuni severe și este informat asupra oricărui proces de reclamație și apel, într-un raport anual care păstrează anonimatul. Raportul va include natura, numărul, rezultatele și orice probleme ridicate de procedura de reclamație / apel.

^{**} unul dintre membri poate fi o persoană cu experiență în probleme de etică de la școală / metodă de care aparține cel reclamat

^{***} unul dintre membri poate fi o persoană cu experiență în probleme de etică de la școală / metodă de care aparține cel reclamat

În constituirea Echipei de Reclamații / de Apel, se va avea grijă, cât de mult posibil, să se asigure faptul că nu există implicări sau conflicte de granita, de natura personală sau profesională.

I. Procedura de Reclamație

1.1 Procedurile următoare intenționează să ofere un cadru de comunicare, prezentare a punctelor de vedere, investigare, reconciliere și reparare, prin care toate părțile implicate într-o plângere să se simtă sprijinite și ascultate.

În mod potențial, există trei stadii:

(a) o întâlnire informală între reclamant și membrul reclamat, cu o persoană independentă, pentru

a facilita procesul;

(b) o soluționare formală a plângerii de către Echipa de Reclamații;

(c) un apel formal.

1.2 Plângerea trebuie făcută cât mai aproape de momentul de origine. Plângerile privitoare la evenimente petrecute cu mai mult de șapte ani înainte de primul contact cu Comisia Etică, în mod obișnuit, nu vor fi ascultate. Relațiile confuze de dependență, de exemplu abuzul sexual, vor fi ascultate în interval de zece ani.

1.3 Partea împotriva căreia se face plângerea trebuie să fi fost membru al Asociației / Federației la momentul presupusei încălcări a Codului Etic. Un membru nu poate renunța la calitatea de membru al Asociației / Federației în timpul unui proces de reclamație sau apel.

1.4 Reclamațiile referitoare la probleme contractuale legale, statutare sau comerciale nu sunt de competența Comisiei Etice.

1.5 Atunci când reclamantului nu îi este clar dacă reclamația lui este sau nu legitimă, el poate contacta un membru al Comisiei Etice pentru clarificarea acestei probleme.

1.6 Când un caz prime facie de presupus comportament profesional în mod grosier greșit sau delict grav este raportat fie de membrul însuși fie de altă sursă, procedura de reclamație începe în mod normal de la reclamația formală.

1.7 Reclamantul va înainta reclamația președintelui Comisiei Etice. Acesta o înregistrează și aduce la cunoștință primirea ei atât reclamantului cât și membrului împotriva căruia se face reclamația, în termen de 7 zile lucrătoare.

1.8 Un membru al Comisiei Etice contactează reclamantul în 14 zile lucrătoare, pentru a discuta opțiunile și procedurile disponibile. Membrul comisiei îl va încuraja pe acesta, încă de la început, să intre într-un dialog informal cu membrul reclamat, cu scopul de a ajunge la o înțelegere reciproc avantajoasă, ca rezolvare.

1.9 În cazul în care dialogul informal nu este realizabil sau nu se ajunge la nici o soluționare, același membru al comisiei recomandă să fie desemnați doi mediatori, care nu sunt în mod necesar membri Asociației / Federației, acceptabili ambelor părți, care să medieze în procesul de dialog dintre cei doi.

1.10 În cazul în care medierea este respinsă sau nu se ajunge la nici o soluționare, reclamantul poate depune o reclamație formală adresată președintelui Comisiei Etice. Membrul Comisiei Etice implicat până acum se va retrage de la procesul care urmează.

Comisia Etică poate returna reclamantului reclamația scrisă, pentru o clarificare a formatului sau conținutului. În acest caz, membrul împotriva căruia se face reclamația va primi o notificare în scris a reclamației.

1.11 Comisia Etică determină, cât de repede posibil, dacă reclamația are suficiente temeiuri pentru o reclamație formală. Când acesta este cazul, președintele comisiei va înregistra reclamația și va aduce la cunoștință reclamantului primirea reclamației. În cazul în care Comisia Etică determină faptul că reclamația nu conține suficiente temeiuri, președintele aduce la cunoștință reclamantului părerile sale.

1.12 Dacă reclamația este acceptată, atunci o copie a reclamației va fi trimisă membrului împotriva căruia se face reclamația în același moment în care este anunțat și reclamantul. Se așteaptă de la membru ca acesta să trimită un răspuns scris la reclamație, în termen de 21 de zile lucrătoare de la primirea ei, către Președintele Comisiei Etice, care trimite o copie și reclamantului.

1.13 Președintele Comisiei Etice convoacă membrii comisiei în scopul alcătuirii Echipei de Reclamații; aceasta va putea include și până la doi

membri desemnați ad-hoc. Unul dintre membri poate fi o persoană cu experiența în probleme de etică de la școală / metoda de care aparține cel reclamat. Sunt acordate 21 de zile lucrătoare pentru acest proces. Dacă disponibilitatea membrilor sau orice altă considerație practică împiedică acest proces, aceasta poate cauza o întârziere, care trebuie comunicată, și se va acorda o prelungire.

1.14 Echipa de Reclamații aduce la cunoștință ambelor părți particularitățile ședinței de arbitraj. Acest lucru implică de regulă o întâlnire față în față a echipei cu ambele părți în cauză. Atunci când acest lucru nu este realizabil, Comisia hotărăște o formă alternativă de comunicare verbală într-o perioadă de timp rezonabilă.

1.15 Reclamantul și membrul împotriva căruia se face reclamația au fiecare dreptul de a numi un consilier /susținător, care să fie disponibil în timpul arbitrajului. Consilierii /susținătorii nu se adresează verbal în mod direct membrilor Echipei de Reclamații.

1.16 Echipa de Reclamații își va asuma responsabilitatea înregistrării audio a procesului de arbitraj. Înregistrările și orice material scris vor fi returnate președintelui Comisiei Etice, unde vor fi păstrate până când problema va fi încheiată, moment în care vor fi șterse sau distruse.

1.17 Echipa de Reclamații va cere să-i fie trimisă toată documentația relevantă, nu mai târziu de 20 de zile lucrătoare înainte de ședința de arbitraj, astfel încât această documentație să fie înaintată celeilalte părți și tuturor membrilor echipei.

1.18 Dacă psihoterapeutul reclamat, care a fost invitat din timp la ședința de arbitraj și în mod corespunzător, este absent fără un motiv rezonabil, întâlnirea poate avea loc în absența sa.

1.19 Echipa de Reclamații va trimite un raport scris al ședinței de arbitraj, care să cuprindă și recomandările date, președintelui Comisiei Etice, în termen de 10 zile lucrătoare. Copii ale raportului vor fi trimise către reclamant și membrul împotriva căruia se face reclamația, în același termen. Comisia Etică este disponibilă pentru consultații referitoare la echivalența sancțiunilor propuse de Echipa de Reclamații.

1.20 Raportul va clarifica natura reclamației, procedurile urmate și rezultatul procesului pentru ambele părți.

Opțiunile de rezolvare și încheiere pot fi: problema s-a rezolvat spre satisfacția rezonabilă a ambelor părți; nu se întreprinde nici o acțiune ulterioară; reclamația nu e sprijinită în nici un fel; reclamația e sprijinită în anumite sau în toate privințele.

Dacă reclamația este sprijinită, atunci raportul va include afirmații specifice referitoare la care dintre presupusele încălcări ale Codului Etic se face referire. Echipa de Reclamații poate recomanda oricare dintre sancțiunile următoare: supervizare suplimentară; revizuirea practicii membrului; formare suplimentară; un avertisment formal și solicitarea unui angajament că membrul va înceta să lucreze într-o anumită manieră. Suspendarea sau retragerea calității de membru pot fi recomandate în cazuri de conduită profesională profund greșită, precum implicare sexuală activă cu un client.

Echipa de Reclamații trebuie să precizeze perioade de timp în care să fie duse la îndeplinire sancțiunile. Comisia Etică este responsabilă cu monitorizarea acestui proces și cu raportarea către Comitetul Executiv, atunci când sancțiunile au fost duse la îndeplinire.

1.20 Rezultatul reclamațiilor care sunt sprijinite va fi notificat către Comitetul Executiv. Recomandarea de suspendare sau retragere a calității de membru va fi raportată Comitetului Executiv pentru ratificarea acesteia în Consiliul de Administrație (Board).

Reclamantului și membrului împotriva căruia se face reclamația li se va aduce la cunoștință dacă reclamantul a primit sprijin sau nu în 21 de zile lucrătoare de la întâlnirea Echipei de Reclamații. Membrului împotriva căruia s-a depus reclamația i se vor aduce la cunoștință sancțiunile care se cer să fie duse la îndeplinire și perioada de timp necesară pentru acest lucru. Acolo unde se cere ratificarea Comitetului Executiv, părțile vor fi anunțate în termen de zece zile lucrătoare de la următoarea întrunire a Comitetului Executiv.

1.21 Procesul de reclamație are o taxă. Această taxă și cheltuielile relevante vor fi plătite în avans de către reclamant și returnate apoi de către membrul împotriva căruia se face reclamația, în cazul în care reclamația este fondată. Taxa este de Dacă reclamantul decide să facă o reclamație formală, el va vira aceasta sumă către Asociație / Federație ca depozit.

II. Procedura de Apel

2.1 Membrul împotriva căruia s-a depus reclamația și reclamantul pot face apel la rezultatul dat de Echipa de Reclamații. Decizia de a face apel trebuie trimisă președintelui Comisiei Etice în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea raportului Echipii de Reclamații.

2.2 Apelantului i se cere să ofere motive clare și convingătoare în sprijinul opiniei sale cum că una sau amândouă din condițiile următoare au fost îndeplinite:

- o rezolvarea reclamației este nepotrivită cu situația;
- o procedurile publicate pentru rezolvarea reclamațiilor nu au fost urmate în asemenea măsură încât rezultatul a fost prejudiciat într-un anume fel.

2.3 Apelul este evaluat de Coordonatorul de Apel, a cărui sarcină este să determine dacă există o cauză justă pentru apel. Coordonatorul de Apel este un membru independent al Asociației / Federației, ales de Adunarea Generală.

2.4 Procedura de apel are aceeași structură, în ce privește taxa, ca și procedura de reclamație.

2.5 Dacă apelul este acceptat de către Coordonatorul de Apel el/ea va informa ambele părți asupra apelului. Dacă se va solicita sau nu prezența ambelor părți, acest lucru va rămâne la latitudinea Echipii de Apel.

2.6 Echipa de Apel este convocată de Coordonatorul de Apel și va fi formată din trei membri: Coordonatorul de Apel, un membru al Comisiei Etice și președintele Echipii de Apel, care va fi o persoană independentă, preferabil cu experiență legală. În constituirea echipei, se va avea grijă, cât de mult posibil, să se asigure faptul că nu există implicari sau conflicte de granita, de natura personala sau profesionala.

2.7 Toate materialele scrise /înregistrările audio, disponibile în timpul procesului de reclamare, vor fi puse la dispoziția echipei de apel (material adițional, verbal sau scris, poate să nu fie depus de de nici o parte).

2.8 În timpul organizării și conducerii apelului membrii echipei pot alege să folosească o legătură tip teleconferință, date fiind constrângerile legate de distanță. Procesul de apel, odată acceptat, va fi încheiat în termen de 30 de zile lucrătoare.

2.9 Decizia echipei de apel va fi transmisă în scris, în șapte zile lucrătoare, președintelui Comisiei de Etică, președintelui Comitetului Executiv, și Coordonatorului de Apel. Coordonatorul de Apel îl va informa despre rezultat pe apelant, în termen de 7 zile lucrătoare. Această decizie va fi finală și obligatorie pentru toate părțile implicate.

2.10 Toate dovezile și alte documente scrise și mărturii de la apel vor fi depozitate în conformitate cu reglementările legale.

III. Executarea și încetarea sancțiunilor

Sanctiunea îndeplinită poate să înceteze dacă membrul Federației s-a purtat impecabil:

- (a) timp de 2 ani de la decizia Comisiei Etice, dacă reclamatul a primit o muștrare;
- (b) pe parcursul unei perioade de probă stabilită ca excludere contingentă din Federație și încă un an după terminarea acestei perioade de probă;
- (c) timp de 2 ani începând cu ziua în care membrul exclus este reprimis în Federație.